

برنامه ریزی استراتژیک برای پرستاران

مدیریت تغییر در سیستم‌های مراقبت بهداشتی درمانی

زیر نظر:

دکتر محمود جباروند بهروز

دکتر هادی مخترع

مترجمین:

شادی رضائی، لیلا حاتمی، زهرا میرزائی، زینب چاووشی، آیت الله اکبری،

هانیه دلشاد، شیوا کریم خانی

ویراستار علمی و ادبی:

لیلا حاتمی، شادی رضائی

سرشناسه	سر، میشل وی
عنوان و نام پدیدآور	Sare, Michele V برنامه‌ریزی استراتژیک برای پرستاران : مدیریت تغییر در سیستمهای مراقبت بهداشتی درمانی / Michele I V Sare; LeAnn Ogilvie [و دیگران.] : ویراستار علمی و ادبی لیلا حاتمی، شادی رضائی ... تهران: نشر و تبلیغ بشری، ۱۳۹۵.
مشخصات نشر	۲۶۰ ص: جدول
مشخصات ظاهری	978-964-3994-33-4
شابک	قیفا
وضعیت فهرست نویسی	مترجمین شادی رضائی، لیلا حاتمی، زهرا میرزائی، زینب جاووشی، آیت‌الله اکبری، هانیه دلشاد، شیوا کریم‌خانی
یادداشت	Strategic planning for nurses : change management in health care عنوان اصلی: ۲۰۱۰ برنامه‌ریزی راهبردی Strategic planning پرستاری - مدیریت Nursing services -- Administration اگنی، لیان Ogilvie, LeAnn رضاء، شادی، ۱۳۵۶ - مترجم، ویراستار اروند، محمود، ۱۳۳۸ - ناظر مختار، هادی، ۱۳۵۱ - ناظر حاتمی، لیلا، ۱۳۵۱ - ناظر ۱۲۹۵، ۴/۱۲۹۵ ۱۳۷۳/۱۲۹۵ ۴۲۸۰۱۶۹
موضوع	رده بندی کنگره
موضوع	رده بندی دیویی
موضوع	شماره کتابشناسی ملی

نام کتاب: برنامه‌ریزی استراتژیک برای پرستاران - مدیریت تغییر در سیستم‌های مراقبتی بهداشتی
مترجمین: . شادی رضائی، لیلا حاتمی، زهرا میرزائی، زینب جاووشی، آیت‌الله اکبری، هانیه دلشاد، شیوا کریم‌خانی
ویراستار ادبی: لیلا حاتمی، شادی رضائی
ناشر: انتشارات بشری
تنظیم و صفحه‌آرایی: م. آقاییاری
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۵
شمارگان: ۱۰۰ نسخه
چاپ و صحافی: ارشد
قیمت: ۱۸۰۰۰ ریال

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - ضلع شرقی دانشگاه تهران - خیابان قدس - پلاک ۳ - واحد ۴ و ۵
تلفن: ۶۶۴۰۶۴۱۵، ۶۶۴۶۵۸۰۶ فکس: ۶۶۴۹۷۸۵۴
دفتر مرکزی: تهران - خیابان انقلاب - ضلع شرقی دانشگاه تهران - خیابان قدس - پلاک ۳ - واحد ۵
تلفن: ۶۶۴۱۰۲۵۶، ۶۶۴۹۸۲۸۵ فکس: ۶۶۹۵۵۹۱۶
خرید اینترنتی از سایت www.mspc.ir مقدور می‌باشد.

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست

۴	مقدمه
۷	بخش اول
۷	پرستاری و یک مرز جدید:
۷	نیاز به برنامه ریزی استراتژیک
۹	فصل ۱
۹	چرا پرستاری به برنامه ریزی استراتژیک نیاز دارد:
۹	توانمندسازی حرفه‌ای در هزاره جدید
۲۷	فصل ۲
۲۷	محل‌های ارائه خدمات، بهداشتی: توسعه جایگاه پرستاری حرفه‌ای
۵۵	فصل ۳
۵۵	پرستاری، تجاری که بر آن هویت خود را پیدا می‌کنیم
۷۳	بخش دوم
۷۳	اصول و مبانی برنامه ریزی استراتژیک
۷۵	فصل ۴
۷۵	برنامه ریزی استراتژیک چیست؟
۱۰۷	فصل ۵
۱۰۷	ابزاری جهت تدوین برنامه ریزی استراتژیک در محیط کار
۱۲۷	فصل ۶
۱۲۷	برنامه ریزی استراتژیک تنها مختص به هیئت مدیره نیست
۱۴۱	فصل ۷
۱۴۱	سه عنصر کلیدی در فرایند برنامه ریزی استراتژیک: چشم انداز که راهنمای عملکرد آینده پرستاری است
۱۷۱	ضمیمه ۷
۱۷۱	یک نمونه الگوی فرآیند برنامه ریزی استراتژیک
۱۷۳	بخش ۳
۱۷۳	طراحان، عوامل تغییر و رابطین:
۱۷۳	کمی عمیق‌تر بیندیشیم
۱۷۵	فصل ۸
۱۷۵	مروری بر نظریه‌های برنامه ریزی استراتژیک
۱۹۷	فصل ۹
۱۹۷	نظریه تغییر: عوامل تغییر در برنامه ریزی استراتژیک
۲۱۹	فصل ۱۰
۲۱۹	برقراری ارتباط با برنامه استراتژیک
۲۴۵	فصل ۱۱
۲۴۵	هشت اشتباه رایج در برنامه ریزی استراتژیک

مقدمه

هدف از تالیف این کتاب تقویت حرفه پرستاری است در این کتاب ارائه یک چشم‌انداز پرستار-محور از طریق آموزش مهارت‌های کلیدی تجارت مورد بحث قرار گرفته است. این کتاب الگوی جدیدی را درباره پرستاری مطرح می‌سازد و در عین حال می‌تواند روشی برای تفکر و عمل ارائه بدهد که مخصوص در حوزه‌های فرهنگی، قلمرو حرفه‌ای و طیف تاثیرگذاری تجارت، با سایر حرف سازگار بوده و همچنین بسیاری از مفاهیم مرتبط با مهارت و تجارت را دربر بگیرد.

در کتاب‌ها، سایت‌ها و کنفرانس‌ها و سایر رسانه‌های مرتبط با تجارت عناوین متنوعی درباره مدیریت کیفیت، الگوهای تجارت سودآور و غیر سودآور وجود دارند. پرستاران مدت‌های مدیدی دور از دنیای تجارت بوده‌اند.

کتاب "برنامه ریزی استراتژیک برای پرستاران: مدیریت تغییر در سیستم‌های مراقبت بهداشتی" بینش جدیدی را ارائه می‌دهد و م‌هایی که در طول تاریخ باعث عدم پیشرفت پرستاری بوده‌اند را از بین می‌برد همچنین می‌تواند پرستاری را با زبان یکی از ذینفعان تغییرات تجارت جهانی در حوزه مراقبت بهداشتی قرار داده و به این ترتیب باعث قدرتمند شدن حرفه پرستاری شود. این کتاب مهارت‌های ویژه‌ای را در خصوص برنامه‌ریزی استراتژیک ارائه می‌دهد و همچنین مفاهیم روندها و پیامدهای یک برنامه ریزی استراتژیک دانش محور که می‌تواند پاسخگوی تنوع فرهنگی و دموگرافیک نیروی کار پرستاری در قرن ۲۱ باشد را پیشنهاد می‌دهد.

پرستاران باید یاد بگیرند که با زبان تجارت صحبت کنند تا بتوانند بر حس فراگیر عدم توانمندی که آفت بزرگ این حرفه است، غلبه کنند. کسب مهارت‌های اولیه تجارت و دانش می‌تواند به افزایش استقلال، سهولت همکاری و تصمیم‌گیری موثر در حیطه پرستاری کمک کند. هدف از تالیف این کتاب آماده سازی نیروهای کار پرستاری برای عملکرد بهتر، رقابت کردن و پیشرفت امروز و برای مراقبت بهداشتی و اقتصاد قرن ۲۱ است. دردنیای امروز همگان اذعان دارند که تکمیل و تقویت دانش و مهارت پرستاران در زمینه تجارت بعنوان بخشی از آموزش پرستاری لازمه کسب صلاحیت و شایستگی‌های حرفه‌ای است اما این موضوع هنوز بطور کامل بعنوان الزامات شایستگی در رشته پرستاری پذیرفته نشده است.

کمبود پرسنل پرستاری، تعداد زیاد بیماران، خلاهای موجود در کیفیت مراقبت از بیماران، سرخوردگی فرهنگی پرستاران همگی از نتایج عدم توانمندی‌های حرفه‌ای بشمار می‌آیند. یکی دیگر از پیامدهای پیچیده عدم توانمندی، الگوی حرفه‌ای مراقبت محور است که با بازار کار سیستم‌های مراقبت بهداشتی در تضاد می‌باشد که این موضوع در حقیقت مراقبت مستقل از بیماران را بر اساس نوع بازار کار مدیریت می‌کند. پرستاران باید درباره اصول اولیه تجارت بیشتر بدانند تا روابط بهتری با سایر حرف برقرار کرده و بتوانند تغییرات حرفه‌ای اثربخش‌تری داشته باشند و همچنین قادر باشند تا محصول خود را که همان مراقبت است با قاطعیت و قدرت بازاریابی عرضه کنند. رشته پرستاری بعنوان صنعتی که نیروی انسانی زیادی در اختیار دارد، نیاز به یادگیری مهارت‌های پایه تجارت دارد تا اینکه پرستاران فقط یک پرستار نباشند و موقعیت قدرتمندتری را در هیئت مدیره، سازمان‌های مراقبت بهداشتی و نهادهای سیاسی بدست آورند و از این طریق باعث تقویت حرفه پرستاری شوند.

پرستاران در هر سطحی از حرفه نیازمند بکارگیری ابزار تجارتي متناسب با فرهنگ، نیازها و محیط‌های بالین پرستاری هستند. این کتاب یک شروع جدید برای تجارت پرستاران است. اجرای فرآیند برنامه ریزی استراتژیک نیازمند داشتن ارزش‌ها و چشم اندازی است که می‌تواند نقطه شروعی برای برنامه‌ریزی، تغییر و عملکرد محسوب شود.

به نام خدا

قال رسول الله (ص): اطلب العلم من المهد الى اللحد

ز گهواره تا گور دانش بجوی

چنین گفت پیغمبر راستگوی

مقدمه

علم مدیریت، علم برنامه‌ریزی، سازماندهی، کارگزینی، هدایت و رهبری، کنترل و نظارت است و از نگاه برخی صاحب‌نظران، مدیریت ترکیبی از علم و هنر برای پدید آوردن محیطی مناسب می‌باشد که در آن همفکری و همکاری با دیگران به منظور شکل دادن به فرایندی کارساز امکان‌پذیر می‌گردد و همچنین طی آن، استفاده بهینه از منابع، برای عرضه خدمات یا کالایی قابل رقابت، جهت جلب رضایت متقاضیان آن‌ها، با پرهیز از بروز هرگونه عواقب نامطلوب تحقق می‌یابد. مدیریت موثر امروزه از مهم‌ترین منابع برای توسعه ملت‌ها محسوب می‌شود لذا اعمال مدیریت توسط مدیر در موفقیت یک سازمان نقش بسزایی دارد. هرچه سازمان پیچیده‌تر باشد، نقش مدیریت دشوارتر خواهد شد. به عبارت دیگر مدیریت یعنی تصمیم‌گیری در زمان مناسب، با افراد مناسب در جایی که فعالیت در آن جریان دارد.

برخی نیز وظیفه مدیر را کار کردن با منابع انسانی، منابع مالی و منابع فیزیکی، جهت دستیابی به اهداف سازمان توسط برنامه‌ریزی، سازماندهی، رهبری و کنترل عملیات، بیان نموده‌اند اما از آنجائیکه برنامه‌ریزی از مهمترین وظایف مدیران بشمار می‌رود و تغییر هم در شرایط محیط، سیاست‌ها، نگرش‌ها، دیدگاه‌ها، ساختارها، نظام‌ها و... می‌تواند بر آرمان‌ها و اهداف برنامه‌ریزی تأثیر گذاشته و در نهایت باعث سردرگمی و سردرگمی گردد لذا این شرایط موجب رشد این تفکر شده است که در فرایند برنامه‌ریزی باید بتوان با تغییرات مناسب جهت حرکت سازمان را تغییر داده و جهت و رفتار جدیدی را در پیش گرفت.

برنامه‌ریزی استراتژیک بر روی تغییر و شرایط محیطی متمرکز می‌شود و برای برخورد با آنها استراتژی‌های مناسب اتخاذ می‌کند و در حقیقت گونه‌ای از برنامه‌ریزی است که در آن هدف، تعریف و تدوین استراتژی‌هاست. از سوی دیگر برنامه‌ریزی استراتژیک مدیران را به سازمان علاقمند کرده، تغییرات محیطی را به سازمان نشان می‌دهد و در کسب درک روشنی از سازمان بسیار تأثیر گذار است همچنین موجب هماهنگی و تفاهم در اجزای سازمان شده و آینده‌نگری را در مدیران تقویت می‌نماید.

در دنیای رقابتی امروز برنامه‌ریزی استراتژیک برای هر سازمانی از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار بوده و دارای ویژگی‌های منحصر به فردی است و بعنوان یک فرایند تغییر سازمانی مستمر و پیچیده گاهی رو به آینده دارد و درصدد خلق آینده سازمان بر مبنای آن چیزی است که احتمال می‌رود در آینده اتفاق بیفتد.

کتاب "برنامه‌ریزی استراتژیک برای پرستاران: مدیریت تغییر در سیستم‌های مراقبت بهداشتی" مهارت‌های ویژه‌ای را در خصوص برنامه‌ریزی استراتژیک برای مدیران و کارکنان پرستاری ارائه می‌دهد.

امروزه خدمات بهداشتی، درمانی و مراقبتی جنبه اقتصادی پیدا کرده است اذا تعاملات بین حرفه‌ای باید با زبان مشترک قابل فهم برای صاحبان حرف بهداشتی مانند پرستاران و مدیران اقتصادی انجام پذیرد، برنامه‌ریزی استراتژیک این زبان مشترک است که پرستاران می‌توانند با آن با صاحبان حرف و مدیران اقتصادی عامل داشته باشند. این کتاب به پرستاران کمک می‌نماید تا بتوانند با زبان مشترک بین حرفه‌ای با سیاست‌گذاران اقتصادی تعامل نمایند. زیرا برنامه‌ریزی استراتژیک برای هر دو طیف قابل درک می‌باشد.

بدیهی است این اثر، با هدف کمک به مدیران پرستاری و پرستاران جهت تدوین برنامه استراتژیک نگارش شده است و مولفین نهایت تلاش را نمودند تا اثری کم نقص تولید نمایند ولی این کتاب نیز مانند هر کتاب دیگری می‌تواند دارای اشکالات بالترتیب باشد که از چشم نگارندگان آن دور مانده است. لذا از کلیه عزیزانی که این کتاب را مطالعه می‌نمایند تقاضا دارد با بازخورد خود، نویسندگان را از راهنمای خود بهره‌مند فرمایند تا در چاپ‌های بعدی نقایص برطرف گردد و در نهایت بر خود فرض می‌دانیم که از ناشر، و کلیه همکارانی که در تولید این اثر سهمی داشته‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی نماییم.

مسعود فلاحی خشک‌ناب

رئیس انجمن علمی پرستاری ایران

دانشیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی